

Testaustuloksia e-kirjapalveluiden saavutettavuudesta

Celia ja neljä ammattikorkeakoulukirjastoa (DIAK, HAMK, Laurea ja Metropolia) ovat keränneet testitietoa korkeakoulukirjastojen eniten käytettyjen e-kirjapalveluiden saavutettavuudesta. Tulokset on koottu kolmeen alla olevaan taulukkoon testattujen saavutettavuustoimintojen perusteella.

Selainkuuntelu

E-kirjapalvelu	Microsoft Edge	Firefox	Chrome
Ellibs	Selainkuuntelu onnistuu Lue ääneen -toiminnolla. Kielen voi vaihtaa Ääniasetuksista.	Selainkuuntelu onnistuu Read Aloud -lisätoiminnolla, mutta siinä on kirjakohtaisia eroja (DRM-suojauksen vahvuus).	Selainkuuntelu onnistuu Chromen Read Aloud -laajennuksen avulla.
Alma Talent Verkkokirjasto	Selainkuuntelu onnistuu Lue-ääneen toiminnolla. Kielen voi vaihtaa ääniasetuksista.	Selainkuuntelu onnistuu Read Aloud -lisätoiminnolla. Myös Mac-koneessa kuuntelu toimii Read Aloudilla.	Selainkuuntelu onnistuu Chromen Read Aloud -laajennuksen avulla.
Oppiportti / Terveysportti	Selainkuuntelu onnistuu sekä Oppiportissa että Terveysportissa. Apuväline on kuitenkin otettava uudestaan käyttöön aina sivun vaihtuessa. Terveysportissa kieli voi vaihtua uudelle sivulle mentäessä englanniksi, mutta sen saa vaihdettua suomeksi ääniasetuksista.	Selainkuuntelu onnistuu Oppiportissa Firefoxin Read Aloud-lisätoiminnolla. Se voi kuitenkin jättää jonkin tekstiosan, esimerkiksi tiivistelmän, lukematta. Read Aloud ei pysty lukemaan Terveysportin etusivua.	Terveysportin selainkuuntelu onnistuu Chromen Read Aloud-laajennuksen avulla, mutta navigointi linkeissä ei onnistu.
Ebook Central	Kuuntelu onnistuu Edgen Lue ääneen -toiminnolla.	Kuuntelu onnistuu Firefoxin Read Aloud -lisäosalla.	Kuuntelu onnistuu Chromen Read Aloud -lisäosalla.
Ebsco	Edgen Lue ääneen -toiminto toimii Ebscon artikkeleissa, mutta ei kirjoissa. Useimmista kirjoista on saatavissa ladattava EPUB-versio.	Firefoxin Read Aloud -toiminto toimii artikkeleissa, mutta ei kirjoissa. Useimmista kirjoista on saatavissa ladattava EPUB-versio.	Chromen Read Aloud toimii artikkeleissa, mutta ei kirjoissa. Useimmista kirjoista on tarjolla ladattava EPUB-versio.
Springer Link	Edgen oma Lue ääneen -toiminto toimii e-kirjojen kohdalla hyvin. Html-muotoisen kirjan kuuntelu onnistuu myös Edgen Read Aloud -lisäosalla.	Html-muotoisen kirjan kuuntelu toimii hyvin Firefoxin Read Aloud -lisäosalla.	Html-muotoisen kirjan kuuntelu toimii hyvin Chromen Read Aloud -lisäosalla.

Ruudunlukijat ja e-kirjapalveluiden omat kuuntelutoiminnot

E-kirjapalvelu	Sisäänrakennettu kuuntelutoiminto	NVDA	Windowsin Lukija	Mobiililaitteiden näytönlukijat
Ellibs	Ellibsillä ei ole omaa kuuntelutoimintoa	Toimii NVDA:lla yhdessä Adobe Digital Editions-lukuohjelman kanssa.	Kuuntelu Windowsin Lukijalla ei onnistu.	Selainkuuntelu iPhoneen ja iPadin VoiceOver-näytönlukijalla toimii. Androidin Talkbackilla kuuntelu onnistuu Ellibs-sovelluksessa.
Alma Talent Verkkokirjasto	Alma Talentilla ei ole omaa kuuntelutoimintoa	Toimii NVDA:lla.	Kuuntelu Windowsin Lukijalla ei onnistu.	Kuuntelu toimii iPhoneen ja iPadin VoiceOver-näytönlukijalla. Ei ole testattu Androidin Talkbackilla.
Oppiportti / Terveysportti	Oppiportilla / Terveysportilla ei ole omaa kuuntelutoimintoa.	Toimii NVDA:lla.	Kuuntelu Windowsin omalla Lukija – ruudunlukuohjelmalla onnistuu.	Ei testitietoa.
Ebook Central	Ebook Centralilla ei ole omaa kuuntelutoimintoa. ProQuest-alustalla on text-to-speech – toiminto myös kirjoihin, mutta se on otettava käyttöön admin-puolella.	Toimii NVDA:lla, mutta edellyttää Accessibility Moden käyttöönottoa. Accessibility Mode edellyttää erityisasetuksia asiakastilissä.	Ei testitietoa.	Accessibility Mode ei ole käytettävissä mobiililaitteilla.
Ebsco	Oma kuuntelutoiminto artikkeleihin, mutta ei kirjoihin.	Kuuntelu toimii NVDA:lla.	Ei testitietoa.	Kuuntelu toimii iOS-laitteissa VoiceOverilla ja Android -laitteissa Talkbackilla.
Springer Link	Ei omaa kuuntelutoimintoa.	Kuuntelu NVDA:lla onnistuu.	Kuuntelu Lukijalla onnistuu.	Ei testattu.

Näytön optimointi

E-kirjapalvelu	Fonttikoon suurentaminen	Fontin vaihto	Värien vaihto	Kontrastin parantaminen
Ellibs	Selaimessa luettaessa fonttikokoa voi muuttaa. Kun lataa kirjan Adobe Digital	Selaimessa luettaessa voi asetuksista vaihtaa fonttia.	Selaimessa luettaessa voi valkoisen taustaväriin	Ellibs ei tarjoa työkalua kontrastin parantamiseen

E-kirjapalvelu	Fonttikoon suurentaminen	Fontin vaihto	Värien vaihto	Kontrastin parantaminen
	Editioniin fonttikoon suurentaminen riippuu kirjan tiedostomuodosta. EPUBissa fonttikokoa voi suurentaa. PDF-tiedostossa tekstin suurentaminen onnistuu Zoom-toiminnolla. Ellibs-sovelluksessa fontin kokoa voi muokata. Android-laitteilla fontin kokoa voi muuttaa 10-48 välillä. iOS-laitteilla vastaava toteutetaan liukuvasti.	Ellibs-sovelluksessa fonttia voi muuttaa.	vaihtaa seepiaksi asetuksista. Ellibs-sovelluksessa voi EPUB-muotoisilla tiedostoilla valita taustaväriksi Android-laitteilla valkoisen, seepian tai mustan ja iOS-laitteilla Päivä - Yö - Seepia.	
Alma Talent Verkkokirjasto	Tarjolla kaksi fonttikokoa, joiden ero on hyvin vähäinen. Teksti pientä osassa kirjoja. Jos tekstiä haluaa suurentaa, on käytettävä selaimessa olevia ominaisuuksia.	Ei testitietoa.	Ei testitietoa.	Alma Talent ei tarjoa työkalua kontrastin parantamiseen
Oppiportti / Terveysportti	Fonttikokoa voi muokata.	Ei testitietoa.	Värejä voi muuttaa.	Kontrasteja voi muuttaa.
Ebook Central	Tekstin suurentaminen onnistuu 300 % ilman, että se haittaa lukemista.	Tarjolla on OpenDyslexic-fonttityyppi. Se helpottaa lukemista henkilöillä, joilla on lukivaikeus.	Värejä voi säätää selaimen avulla, esimerkiksi selaimen lisäosilla.	Kontrastia voi säätää selaimen avulla, esimerkiksi selaimen lisäosilla.
Ebsco	Fonttikoon suurentaminen mahdollista.	Ebsco käyttää fontteja, jotka sopivat henkilöille, joilla on lukivaikeus.	Ei testitietoa.	Kontrasti huomioitu.
Springer Link	Selaimen kautta luettaessa fonttia voi säätää. Toiminnot ovat käytettävissä myös näppäimistön avulla.	Selaimen kautta luettaessa fonttia voi säätää.	Selaimen kautta väriä voi säätää.	Selaimen kautta kontrastia voi säätää.